

9347

Պրոֆեսարներ բոլոր
լեզուներով, միացե՛ք

ԳՐ
ՌՌԻԲԵՆ

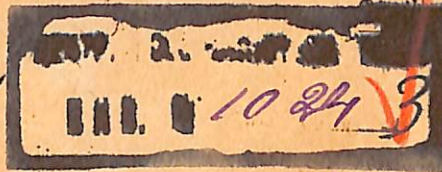
Բ Ա Գ Վ Ի
ՊՐՈԼԵՏԱՐԻԱՏԻՆ—
ՈՐԻՆԱԿԵԼԻ
ԲԱԳՎԻ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

31175

Դ-81

ԱԶԵՐՆԵՇՐ—1933

25 SEP 2006

արձանի բոլոր յերկրների, միացն է

1 DEC 2009

ՀԱՅ
Լ-81

ՌՈՒԲԵՆ

ԲԱԳՎԻ ՊՐՈԼԵՏԱՐԻԱՏԻՆ—
ՈՐԻՆԱԿԵԼԻ
ԲԱԳՎԻ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ԱԶԵՐՆԵՐ—1933

24 JUL 2013

9347

42917-63

ԲԱԳՎԻ ՊՐՈԼԵՏԱՐԻԱՏԻՆ— ՈՐԻՆԱԿԵԼԻ ԲԱԳԽՈՐՀՈՒՐԴ*)

Ընկերներ, մեզ մոտ առաջին անգամն է, վոր կայա-
նում ե Բագխորհրդի պլենումը, կուսակցության Բագվի
Կոմիտեի պլենումի հետ միասին: Մենք դրան բացառիկ
կարևոր նշանակություն ենք տալիս, ի նկատի ունենալով
այն հանգամանքը, վոր անհրաժեշտ ե Բագխորհրդի աշխա-
տանքը դնել ավելի բարձր աստիճանի վրա, քան յեղել ե
մինչև այժմ:

Թե Բագու քաղաքում, թե Ադրբեջանում, ինչպես ե
ամբողջ մեր խորհրդային յերկրում մենք ունենք հազարն
նվաճումներ: Չկա մի ակտիվ բանվոր, վորը կոնկրետ կեր-
պով չիմանա այդ նվաճումների մասին: Վերջապես ե մեր
յերկրի բազմամիլիոն աշխատավոր մասսան գիտե, թե
ինչպես ե ինչ ղեկավարություններով են ձեռք բերվում
այդ հաղթություններն ու նվաճումները:

Ընկերներ, այդ հաղթությունները ձեռք են բերվել ե
ձեռք են բերվում շնորհիվ այն բանի, վոր մենք, կուսակ-
ցությունը, այնպիսի ղեկավարություն ունենք, վորը յեր-
կիրն ու բանվոր դասակարգը տանում ե մի հաղթանակից
դեպի մյուսը: Մենք այդ հաղթությունները ձեռք ենք
բերել ե ձեռք ենք բերում նրա համար, վոր բանվոր դա-
սակարգի, պրոլետարական հեղափոխության շտաբին գլուխ
ե կանգնած այնպիսի Կենտրոնական Կոմիտե, վորը կու-
սակցության գծի համար մղվող պայքարում կարողացել ե
հաղթահարել բոլոր ղեկավարությունները, մեր հաղթական
ճանապարհից սրբելով թշնամիներին, կարողացել ե հար-
վածել ու ջախջախել այդ թշնամիներին:

Յես այդ բանն ասում եմ նրա համար, վոր Բագխոր-
հրդի աշխատանքն անլերևակայելի ե այն քաղաքական

*) Բագխորհրդի ե Ադրբեջանի(ը) Բագվի Կոմիտեի պլենումում 1933 թվի
մարտի 17-ի արտասանած ճառից:

կոնկրետ խնդիրներին դուրս, վրոնք չանգնած են մեր խորհրդային յերկրի առաջ:

Մենք կարողացել ենք հաղթություններ տանել և կրտանենք շնորհիվ այն բանի, վոր մեր կուսակցության գլուխ կանգնած է պողպատե առաջնորդ ընկեր ՍՏԱՆԻՆԸ (ծափահարություններ): Հետո, յերբ կխոսեմ խորհրդի պատգամավորներին դերի մասին, կպատմեմ թե ինչպես քաղաքային տնտեսության համար մղվող պայքարի ասպարիզում մենք որինակելի պատգամավոր ունենք հանձին ընկեր Ստալինի, վորովհետև Մոսկվա քաղաքում Մոսկվայի խորհրդի լավագույն պատգամավոր է հանդիսանում ընկ. Ստալինը (ծափահարություններ):

Ընկ. Ստալինը, վոր ամեն ոք կապված է սոցիալիստական շինարարության հարցերի լուծման, համաշխարհային պրոլետարական խնդիրների լուծման, բոլոր յերկրներին պրոլետարիատի պայքարի հետ, միաժամանակ մասնակցում է քաղաքային տնտեսության շինարարության ամենակոնկրետ հարցերի լուծմանը, հարցեր, վորոնք ամեն ոք բանվոր դասակարգի շահերն են շոշափում:

Ընկ. Ստալինը նախաձեռնել է Կենտրոնական Կոմիտեյի պլենումում դնելով քաղաքային տնտեսության խնդիրը, վորից հետո, ինչպես հայտնի է, քաղաքային տնտեսության մասին կուսակցության Կենտրոնական Կոմիտեն ընդունել է պատմական վորոշումը:

Մոսկվան լուսավորելու և տաքացնելու կոնկրետ հարցերը քննելիս՝ ընկ. Ստալինն իր յերևութում ծավալել է քաղաքային տնտեսության ամբողջ պրոբլեմը, ինչպես պետք է այդ պրոբլեմը լուծվի մեր յերկրում՝ սոցիալիզմի զարգացման տվյալ ետապում: Բանվորների պահանջներին բավարարություն տալու կոնկրետ հարցերից՝ նա քաղաքային տնտեսության հարցը սկզբունքային և քաղաքական մեծ բարձրության վրա է դրել:

Ինչպես հայտնի է, քաղաքային տնտեսության մասին Կենտրոնական Կոմիտեի վորոշումը վոչ միայն տնտեսության ղրության պատկերն է տվել, այլ և նշել է այն ուղիները, վորոնցով այդ տնտեսությունը պետք է ընթանա, վորպեսզի հավասարվի մեր յերկրի արտադրական ու-

ժերի ժամանակակից զարգացմանը, Խորհրդային Միության զարգացող, զորավոր խնդուստրիային ու կոլեկտիվացմանը:

ԲԱԳՎԻ ԲԱՂԱԲԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆԸ ԴՆԵԼ ՆՈՐ ՅԵՎ ԲԱՂԱՐ ԱՍՏԻՃԱՆԻ ՎՐԱ

Կենտրոնական Կոմիտեի այդ վորոշումից հետո՝ քաղաքային տնտեսության շինարարության գործում մեծ նվաճումներ ունենք, և ամենից առաջ Մոսկվայում: Նա, ով սրանից յերկու տարի առաջ է յեղել Մոսկվայում, յեթե այժմ գնա և նայի, Մոսկվան չի ճանաչվի: Մյնանդ ահագին գործ է կատարված: Ուրիշ քաղաքներում նույնպես, յես կասեի՝ և՛ Բազկում, գոյություն ունեցող բոլոր թերություններով հանդերձ՝ քաղաքային տնտեսությունն իր զարգացման ավելի բարձր աստիճանն է մտել:

Յես գտնում եմ, վոր Խորհրդային Միության բանվոր դասակարգի առաջավոր ջոկատներին մեկը—Բագվի պրոլետարիատն արժանի է, վոր իր քաղաքն որինակելի խորհուրդ ունենա, վոր նրա քաղաքային տնտեսությունն որինակելի կերպով զբրված լինի: Յես գտնում եմ, վոր մեր խնդիրն այժմ նրանում է կայանում, վոր մեր քաղաքային տնտեսության ասպարիզում յեղած աշխատանքի, մեր խորհրդի աշխատանքի մակարդակն ամենակարճ ժամանակամիջոցում այնպիսի բարձրության վրա դնենք, վոր Բագվի պրոլետարիատն ունենա որինակելի Բագու քաղաք: Իսկ դրան հասնելու համար, Բագվում մենք ունենք բոլոր պայմանները: Խոսքն այն մասին է, թե ինչպես գործնականում վերակառուցենք, վորպեսզի այդ խնդիրը լուծենք:

Վերցնենք մեր քաղաքային տնտեսության աշխատանքի մակարդակը վոչ միայն մեզնում, այլ և ամբողջ յերկրում: Դա մեզ մոտավորապես 1926-27 թվերի արդյունաբերության զարգացման մակարդակն է հիշեցնում, այսինքն այն ժամանակաշրջանը, յերբ մեր արդյունաբերությունը սոցիալիստական արմատական վերակառուցման ուղիներ մտել: 1925-27 թվերից հետո՝ մինչև 1933 թիվը մեր արդյունաբերությունը, ինչպես հայտնի է, արդեն լուծել է խնդուստրիայի զարգացման պրոբլեմը: Յեվ ընկ. Ստա-

պատասխանատվություն սխառեմ ենք մտցնում, վորը կվորոշե, թե ինչքան բնակիչ կա Բագվում) ունենա իր գլխավոր հատակագիծը: Ձի կարելի ալլա մեզ գնալ ինքնահոսի գծով: Մենք պետք է Բագվի քաղաքի պլանավորման հարցը դնենք: Դա խոշորագույն և վճռական հարց է: Դա նշանակում է նշել Բագվի սահմանները, թե նա ինչպես պետք է զարգանա, ինչպես կառուցվի, ինչպես կգնան փողոցները ծայրամասերում, ինչպես կլուծվի բնակչության բնակեցման խնդիրը և այլն: Հսկայական կարևորություն ունեցող մի շարք այդ հարցերը հենց այժմ պետք է սկսել լուծել, վորպեսզի մի քանի տարի հետո դժվար դրության մեջ չընկնենք:

Բանն այն է, վոր կոնկրետ հարց դնենք հենց 1933 թվին Բագու քաղաքի ընդհանուր պլանի մասին: Այդ մասին պետք ունենալ Բագխորհրդի և Ադրկոմկուսի (բ) Բագկոմի հաստատուն վորոշումը: Այդ դժվարին խնդիր է: Պետք է ներգրավել գիտական ուժեր, ճարտարապետական լավագույն ուժեր թե տեղական և թե Խորհրդային Միության, ներգրավել տնտեսագետներ և այլն, մասնավորապես և Ազնեվիթը, վորը պետք է մասնակցություն ունենա այդ գործում:

ՊՐՈԼԵՏԱՐԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԵՐԳՐԱՎԵԼ ԲԱՆԱԲԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԾԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆԸ

Յերկրորդ հարցը—այդ Բագվի խորհրդի աշխատանքի հարցն է:

Բագվի խորհուրդը պրոլետարական դիկտատուրայի որդանն է և միաժամանակ տնտեսական որդան, վորն ահագին տնտեսություն ունի մեծ բյուջեով, հիմնական մեծ ներդրումներով: Բայց, արդյոք, Բագվի խորհուրդը վորևե բանով տարբերվում է տնտեսական այլ կազմակերպություններից, որինակի համար, տրեստից: Տարբերվում է:

Բագվի խորհուրդը վոչ միան տնտեսական կազմակերպություն է, այլ և միաժամանակ հասարակական-տնտեսական կազմակերպություն է:

Արդյոք, կարող ենք մենք ասել, վոր Բագխորհուրդը նաև հասարակական-տնտեսական կազմակերպություն է:

Յեա այդ չեի ասել և խնդիրը նրանում է, վոր Բագխորհուրդն իր աշխատանքն այնպես կառուցեր, վոր նա որինակելի խորհուրդ լիներ: Բագու քաղաքի պրոլետարիատն իրավունք ունի մեզնից պահանջելու, վոր Բագվի խորհուրդն որինակելի լինի:

Ի՞նչ են նշանակում հասարակական-տնտեսական կազմակերպություն: Այդ նշանակում է, վոր խորհուրդը վարում է իր տնտեսությունը, լուծում է կոնկրետ հարցերը, որգանապես հենվելով պրոլետարական հասարակայնության վրա, պատգամավորների վրա: Այդ նշանակում է, քաղաքային տնտեսության մեջ չեն կարող այնկում է, քաղաքային տնտեսության մեջ ակտիվ կերպով չմասպիսի հարցեր լինել, վորոնց մեջ ակտիվ կերպով չմասնակցելին խորհրդի պատգամավորները, սեկցիաները, գործարանների բանվորները, բանվորների կանայք:

Բանը նրանում է, վոր Բագխորհրդի բոլոր ողակները, և ամբողջ խորհուրդն ընդհանրապես, դրա հետ միասին վերցրած և կուսակցության Բագվի կոմիտեն յուրացնեն այդ հիմնական ճշմարտությունը և վոր մենք ամենորյա աշխատանքում քայլ առ քայլ ձեռք բերենք այնպիսի դրություն, վոր Բագու քաղաքի պրոլետարական ամբողջ հատկություն, վոր Բագու քաղաքի պրոլետարական ամբողջ սարակությունը կոնկրետ կերպով գրավվի քաղաքային տնտեսության շինարարության մեջ, այդ տնտեսության բոլոր վճռական հարցերի քննարկման ու լուծման մեջ:

Հարցը միայն նրանում չի, վոր պատգամավորները, սեկցիաներ հավաքենք և նիստ ունենանք: Այդ քիչ է: Պետք է Բագխորհրդի ամբողջ աշխատանքի հենց սխառեմը կազմակերպել և այնպես ընել և կազմել, վոր այդ սխառեմն որդանապես ներգրավվի պրոլետարական հասարակության կոնկրետ շինարարությանը:

Այս առաջին վճռական հարցն է, վորի վրա պետք է ուշադրություն դարձնել:

Հետևյալ հարցը: Խնդիրը նրանում է, վոր քաղաքական ակտիվ կյանքի, Բագխորհրդի որդանական աշխատանքին կանչվեն քաղաքի աշխատավոր բնակչության այն խավերը, վորոնք

մեր տեսողութեան հորիզոնում չեն: Վոր ֆաբրիկաները, գործարանները ու նավթահանքերը պետք է ակտիվ կերպով մասնակցեն Բազմորհրդի աշխատանքին, այդ ինքն ըստ ինքյան հասկանալի է: Թեև պետք է ասել վոր նրանք ել քաղաքային տնտեսութեան աշխատանքում փոքր ակտիվութիւն են ցույց տալիս:

Որինակ Մոսկվայում այս ինչ փողոցի վրա, այս ինչ գործարանը կամ այս ինչ ֆաբրիկան շեֆութիւն են վերցնում, և այս գործարանի բանվորները հոգ են տանում վորպեսզի տվյալ փողոցում մաքրութիւն, կարգ ու կանոն լինի, միլիցիային ոգնում են հասարակական ծառայութիւն կատարելու և այլն: Շեֆութիւն են վերցրել կոնկրետ հրապարակի, փողոցի վրա: Գործարանները, ձեռնարկներն որդանապես մասնակցում են քաղաքային տնտեսութեան աշխատանքին: Դրանով են զբաղվում և ղեկավար գործիչների կազմերը: Մոսկվան մարզկանց սեագիր աշխատանքի է վարժեցրել: Յես որինակ կազմակերպիչ էի Սրբատի հրապարակի ու Սրբատի փողոցի հողամասի նկատմամբ: Այդ հողամասի վրա աշխատում էի կոնկրետ կերպով: Ման եինք գալիս տնից տուն, կարգի եինք բերում հրապարակը, վիտրինները: Այժմ Սրբատի հրապարակով ու փողոցով անցնելիս՝ դուրեկան ե նայել: Յես այդ նրա համար ես ասում, վոր քաղաքային տնտեսութեան նկատմամբ հաջող աշխատանք միայն այն սկսած մինչև տնային բանվորը ակտիվ կերպով աշխատեն քաղաքային տնտեսութեան մեջ: Յես այլ ես այն մատուցիչպատր, վորից մենք սովորում և սեագիր ոպերատիվ աշխատանքի որինակ եյինք վերցնում — կենտկոմի ու Մոսկվայի կոմիտեի քարտուղար ընկ. Կազանովիչն եր:

Ելի մի բնորոշ որինակ կբերեմ: Յերը որակարգում զրվեց կոլխոզային առևտրի հարցը, ընկ. Կազանովիչը գնաց տեղ ու տեղը ծանոթանալու Մոսկվայի շուկաների զրութեան հետ և այդ շուկաներում տգեղ յերեվույթներ տեսաւ: Տեղ-տեղ ինչ վոր կոյուղի եր և վոչ շուկա: Ընկ. Կազանովիչը խնդիր դրեց — յերկամսյա ժամկետում Մոսկվայում ունենալ որինակելի շուկաներ: Յեվ վորպեսզի

այդ ընդհանուր խոսք չլինի, առաջարկեց ղեկավար գործիչներին Մոսկովի, Մոսքաղկոմի քարտուղարներին, խորհրդի նախագահին և այլոց կարգի բերել շուկաները և այդ անձամբ կատարել:

Մոսկվայի խորհրդի նախագահ ընկ. Բուլգանինը պետք է որինակելի դարձներ Սրբատի շուկան, յես կարգի պետք է բերելի Զացեպի շուկան և այլն: Մի յերկու ամսից մեղ պետք է ստուգելին. մենք վոչ մի ոբյեկտիվ պատճառի վրա չպետք է հենվելինք:

Հրավիրում եմ ձեզ գնալ և տեսնել Մոսկվա քաղաքի շուկաները: Այնտեղ դուք կտեսնեք որինակելի ծածկված կամ բաց շուկաներ: Այդ բանը ձեռք բերինք նրա համար, վոր մեզ բոլորիս սովորեցրին զբաղվել սեագիր աշխատանքով: Յեկեք ընկերներ հաշվի առնենք այդ փորձը և զբաղվենք սեագիր աշխատանքով: Վոչ միայն և ընդհանրապես ղեկավարել քաղաքային տնտեսութիւնը, վոչ մի-այն բանաձևեր դրել, յեկեք բոլորս սկսած Բազկոմի քարտուղարից և վերջացրած խորհրդի ամեն մի պատգամավորով՝ զբաղվենք ամենորյա ոպերատիվ սեագիր աշխատանքով, այն ժամանակ գործն ավելի լավ կլինի (ձայներ — ձիշտ ե. — ծափահարութիւններ):

Այսպիսով խոսքը վոչ միայն այն մասին ե, վոր մենք բոլոր այստեղ նստածներս պետք է քաղաքային շինարարութեան ակտիվ մասնակիցներ լինենք, խոսքը վոչ մի-այն այն մասին ե, վոր ձեռնարկները, նավթահանքերը, գործարանները, ֆաբրիկաները պետք է որդանական մասնակիցները լինեն տնտեսութեան, նրանք պետք է շեֆութիւն անեն և կոնկրետ կերպով աշխատեն քաղաքային տնտեսութեան ամեն մի ոբյեկտի վրա:

Բանը նրանում ե, վոր քաղաքական ակտիվ կյանքի հրավիրենք քաղաքային աշխատավոր բնակչութեան և այն խավերը, վորոնք շատ հաճախ մեր տեսողութեան հորիզոնում չեն ընկնում: Խոսքը տնային բանվորների, այս-գոնում չեն ընկնում: Խոսքը կառավարիչների, տանտի-ինքն դոնապանների, տների կառավարիչների, մասնակի բուհիների մասին ե և այլն: Հարց դրեք վորեք բոլշևիկի առաջ, վոր նա պետք է աշխատի տնային բանվորների հետ — նա նույն իսկ այդ վերավորական կհամարի: Յեվ միթե տնային բանվորները փոքր դեր են խաղում քաղա-

Պետք է կարողանալ նրանց գրավել ակտիվ քաղաքական կյանքի, կարողանալ գտնել նրանց ուժերի գործադրման կետը քաղաքային տնտեսության համար տարվող պայքարում:

Միթե տանտիրուհիները մաքրության համար տարվող պայքարում, կարգ ու կանոնի համար, այն բանի համար, վորպեսզի հերթեր չլինեն, բանվորների կանայք—տանտիրուհիները քիչ բան կարող են տալ: Շատ ու շատ բան կարող են տալ: Դուք կարող եք նստել գրասենյակում և վերացական կերպով դատել ինչու հացի հերթեր են գոյանում: Կանչեցեք տանտիրուհուն, բանվորի կնոջը, նա քեզ ամեն ինչ կպատմի—ինչու հացի հերթեր են գոյանում, ով և վորտեղ է մեղավոր այդ գործում: Տանտիրուհու հետ ունեցած հասարակ զրույցից կարելի է շատ կոնկրետ, կենսական նյութեր ստանալ և ընդհանրացնել: Նրանց պիտի գրավել այդ գործի մեջ: Այդպիսով խնդիրը կայանում է նրանում, վոր կարողանանք տանտիրուհիներին անել քաղաքում: Կարողանանք աշխատանքի մեջ գրավել աշխատավոր բնակչության այն խավերին, վորոնք անմիջապես գործ ունեն քաղաքային տնտեսության հետ:

Յեա հետևել եմ մի բեռնատար ավտոյի աշխատանքին, վորն աղբ էր կրում: Մենք ընկ. Բալախնինի հետ մտածում ենք, վոր յեթե մենք շատ բեռնատար ավտոներ ունենայինք, քաղաքն ավելի մաքուր կլիներ, շատ աղբ դուրս կկրելինք: Այդ հասկանալի է. սակայն գնում ես քաղաքով և տեսնում ես, գնում ե բեռնատարն աղբով լցած: Քամին փչում է և այս ու այն կողմը սփռում է աղբը: Խեղճը յենթադրում է, թե աղբ է կրում, սակայն գնում է և աղբն ամբողջ քաղաքի բոլոր կենտրոնական փողոցներում սփռում (ծիծաղ): Ընկեր Բալախնին, յերբ քամի է փչում հարկավոր է, վոր աղբ կրող բեռնատարը ծածկված լինի, վորովհետև նա վոչ թե ոգնում է քաղաքը մաքրելուն, այլ կեղտի տարածող է հանդիսանում (ծիծաղ, ծափահարություններ):

Դուք, Բազխորհրդի պատգամավորներ, յերբ տնից աշխատանքի եք գնում և յերբ աշխատանքից տուն եք վերադառնում, պետք է նկատեք, պետք է ցավեք քաղաքի

կարգ ու կանոնի համար, պետք է հարցերը դնենք ռայ-խորհրդում և Բազխորհրդում և հասնեք դրանց լուծմանը:

Մեզ մոտ անկյուններում շատ միլիցիոներներ են դրվում, վորոնք շատ են իզուր տեղը սուլում (ծափահարություններ): Միլիցիոներները պետք է կարգավորեն շարժումը: Յեա մի քանի անգամ ասել եմ միլիցիայի պետին. —Դուք մի քանի փողոցներում այնպես եք դասավորել միլիցիոներներին, վոր շոֆերները, վորոնք ըստ կանոնի, պիտի նրա շուրջը պտտեն ու անցնեն, ստիպում եք նրանց լինել փահլեվան, ֆոկլոմսիկ, վորպեսզի կարողանան այդ անել (ծիծաղ):

Պետք է կոնկրետ կերպով ուսումնասիրել պայմանները: Ուրիշ գործ է, յեթե դուք միլիցիոներին դնում եք հրապարակում և լայն փողոցների հատման տեղերում, ուրիշ բան է յերբ փողոցները չափից դուրս նեղ են:

Չպետք է ստիպել շոֆերին ֆոկլոմսներ անել, վորովհետև շոֆերները բավականին ֆոկլոմսիկներ են հենց իրենց աշխատանքում (ծիծաղ):

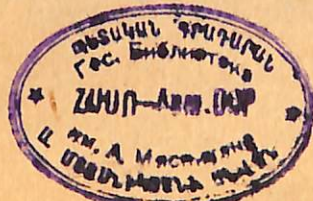
Անցնում ես քաղաքով, դիտում և տեսնում ես շատ տարրական անկարգություններ, վոր վերացնել կարելի է, յեթե ուզում եք վոչ միայն Բազխորհրդի, այլ նրա վորեն շարքային պատգամավորի միջամտությամբ:

ԲԱԼԱԽՆԻՆ.—Կաթը դեռ մեզ մոտ լավ են ծախում:

Յեա չեմ իմանում թե կաթն ինչպես են ծախում, բայց ամեն ուր տեսնում եմ, թե ինչպես են մեզ մոտ Բազվում միսը և հացը մի տեղից մյուս տեղը փոխադրում: Տանում է հացը և վտաբերով նստած է այդ հացի վրա: Այնպես վոր ուզում ես կանգնեցել, վեր բերել և նստեցնել: Մենք այս բոլորը տեսնում ենք, սակայն ինչու Բազվի պատգամավորներ, ձեր ձայնը չի լսվում, ինչու պատգամավորները չեն պահանջում, վոր Բազխորհրդը ռեալ միջոցներ ձեռնարկի, վորպեսզի վերջ տրվի այդ խայտառակություններին:

Բանը նրանումն է, վոր հենց մեր մեջ այդ բոլորը բըթանում է—տեսնում ես մեկ, յերկու անգամ ու սովորում ես. կրում են—կրում են, կեղտոտ—ե կեղտոտ է: Միթե, շատ բան է պահանջվում, վորպեսզի հացը քա-

ԿՏԳԻԴ-63

դաքում լավ փոխադրեն, վորպեսզի այդ կուլտուրական ձևով արվի, վորպեսզի այդ վայել լինի անպիսի մի պը-
րուկտարական կենտրոնի՝ ինչպիսին ե Բագուն:

Շատ բան չի պահանջվում, ընկերներ. հարկավոր ե
միայն ուղիմություն ու աշխատանք, կոնկրետ իմանալ
գործը. հարկավոր ե, վորպեսզի քաղաքում իշխանություն
լինի, վորպեսզի այդ իշխանությունն զգացվի: Յեթե տա-
նում են հացը կամ միսը և մարդը նստած ե վտաքերով
այդ հացի ու մսի վրա, վորպեսզի պատասխանատու լինի
այդ բանի համար վոչ միայն նա, ով նստած ե, այլև նա,
ով նրան ուղարկել ե: Պետք ե բանտարկել այդ գործի
համար: Պետք ե այդ առթիվ հրաման հրատարակել:

ԲԱՆԱԽՆԻՆ.—Հրամաններ կան, սակայն դժբախտաբար
դրանք չեն կատարում, սկսած պատասխանատու անձերից:

Ընկեր Բալախին, յեթե մենք ձեզ հետ հրամաններ
ենք գրում և դրանք չեն կատարվում և մենք անգոր ենք,
ապա գրոշ չարժենք մենք (ձայներ. — ճիշտ ե. — ծափահա-
րություններ):

Մենք պետք ե հասնենք այն բանին, վորպեսզի Բագ-
խորհրդի հրամանները կատարվեն առանց նկատի առնելու
անձնավորությանը: Յույց տվեք վորեք բյուրոկրատի, վո-
րը չի ուզում կատարել Բագխորհրդի հրամանը, մենք նը-
րան հրապարակորեն կմտրակենք: Չե վոր ընկ. Բագիրով
հրամանով հրապարակորեն մտրակեցինք Բյուրոգամիլի ռա-
յգործկոմի նախագահին, վորը քյալազյոզություն եր հայտ-
նաբերել բժշկի նկատմամբ նրա համար, վոր իբր թե նա
վատ ե բժշկում պատասխանատու աշխատողներին:

Պետք ե պայքարել և այստեղ Բագվում, հիմարության
դեմ մենք իշխանություն ունենք, սակայն մենք չենք կա-
րողանում այն ոգտագործել: Այն մարդիկ, վորոնք ասում
են, թե իրենց ձեռքին քիչ իշխանություն կա, ասում եմ,
վոր իշխանությունը ձեր վտաքի տակ ե ընկած, կարողա-
ցեք այն վերցնել ձեր ձեռքը, ոգտագործել և կարգ ու կա-
նոն սահմանել (ծափահարություններ):

Ընկերներ, քաղաքի սանիտարական դրությունն այն-
պես ե, վոր պիտի աղմուկ բարձրացնել և անհապաղ կոն-
կրետ գործի անցնել: Յես կարծում եմ, վոր Բագխոր-

հուրը յեվ կուսակցության Բագխոր կոնկրետ խնդիր
կոնկրետ, վորպեսզի մեկ-յեկու ամսից հետո՝ փաղաք մա-
փուր լինի, թե չե պատասխանասու ե լինելու առաջին
հերթին Բագխորհրդի պրեզիդիումը: Մենք ուժեղացել—
ամրացել ենք Բագխորհուրդը. Բագխորհրդում մեզ մոտ
լավ տեղ ունենք, Բագխորհուրդը պիտի լուծի այդ խնդիրը:

Մենք առաջարկել ենք Բագխորհրդի նախագահի հա-
տուկ տեղապահի պաշտոն սահմանել քաղաքի մաքրության
և կարգ ու կանոնի համար և այդ տեղապահը պիտի ու-
նենա մարտական, ոպերատիվ տեսչություն: Ով չի իմա-
նում, վոր քաղաքի մաքրության հարցը—դա աշխատավո-
րության առողջության հարցն ե:

Մեզ մոտ Բագվում վերջին ժամանակներս մեծ ան-
կարգություններ կան փողոցներում յերեխաների նկատ-
մամբ: Հաճախակի են դարձել այն դեպքերը, յերբ յերե-
խաներն ընկնում են տրամվայի, ավտոմոբիլի տակ: Վեր-
ջին ժամանակներս թվերը սպառնական են: Մեր ուժը
բավական չի վորպեսզի միայն վարչական կարգով կար-
գավորենք այդ գործը—թեկուզ և այդ իմաստով ել կարե-
լի ե բացատրել կարգ ու կանոնի պակասությունը: Այս-
տեղ հարկավոր ե հասարակական ուժերի մոբիլիզացիա:
Արդյոք մենք աշխատանք ենք տանում դպրոցներում,
վորպեսզի բացատրենք յերեխաներին, սովորեցնենք նրանց
յերթեվեկելու կանոնները, բացատրական աշխատանք ար-
դյոք տանում ենք ծնողների մեջ: Պետք ե լրջորեն մտա-
ծել, նշել կոնկրետ միջոցներ, վորպեսզի մոբիլիզացիայի
յենթարկենք պրոլետարական հասարակայնությունն այն
խնդիրների լուծման շուրջը, վորոնք ամեն որ շոշափում
են քաղաքի աշխատավորների շահերը: Բագխորհրդի յու-
րաքանչյուր պատգամավոր պետք ե իր ուժերը ներդրի
պրոպագանդայի, ադիտացիայի մեջ, հասարակայնությու-
նը կազմակերպելու պայքարելու համար այն չարիքի դեմ,
վորն անդամալուծ ե դարձնում յերեխաներին:

ԿԱՌՈՒՑԵԼՈՎ ՆՈՐԵՐԸ, ՊԱՂԱՆԵԼ ԳՈՅՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՆԵՑՈՂ ՀԻՆ ՏՆԵՐԸ

Հանդես յեկած ճառախոսներից մեկը նշեց, վոր չա-
ռիքը կայանում ե նրանում, վոր մենք ուղադրություն

չենք դարձնում յեղած բնակարանային ֆոնդին: Այդ ան-
վիճելի ճշմարտութիւնն է: Մենք շատ ժամանակ ենք
տրամադրում նոր շինարարութեան: Բայց, ընկերներ,
պետք է նորը կառուցելով, մարտական խնդիր դնել բոլոր
խորհրդային օրգանների աշխատանքի մեջ, բացառիկ ուշա-
դրութիւն դարձնել այն ֆոնդին, վոր ունենք մենք մեր
տրամադրութեան տակ: Տներ ենք կառուցում, սակայն չե՞-
վոր չի կարելի բնակարանային պահպանութիւնն ունենա-
լով հույս դնել միայն այն տան վրա, վոր մենք պիտի
կառուցենք և չտեսնել այն, վոր մեր քթի տակ փլվում
են արդեն իսկ կառուցած տները: Պետք է մտածել այն
մասին, վորպեսզի պահպանվի այդ ֆոնդը: Պետք է լրջո-
րեն մտածել այն մասին, թե ինչպէս կառուցել մեր աշ-
խատանքը, վորպեսզի վոչ միայն նոր շինարարութեանն
ուշք դարձնվի, այլև այն բանի վրա, վոր մեր ունեցածը
պահպանվի: Յես կարծում եմ, վոր վճռական դիրեկտիվ-
այնպէս պիտի տանք մենք Բազխորհրդին, դա
ներից մեկը վոր պիտի տանք մենք Բազխորհրդին, դա
այն դիրեկտիվն է, վորպեսզի Բազխորհրդին բոլոր բաժին-
ները լրջորեն զբաղվեն այն ֆոնդի պահպանման հարցե-
րով, վոր ունենք մենք մեր տրամադրութեան տակ
ներկա մոմենտում: Յես պնդում եմ, վոր այս խնդիրը ևս
չի կարելի լուծել առանց բնակչութեանն այս գործի մեջ
գրավելու: Որինակ, յեթե բոլոր շտապային միջոցները չեն
բավականանում տների վերանորոգման համար, թող բնա-
կիչները հավաքվեն, քննարկեն, նպատակային մոժծու-
ններ մտցնեն և Բազխորհրդի ու ռախորհրդի ոգնութեամբ
կատարեն տան գոնե տարրական վերանորոգումները: Պետք
է այս գործի մեջ գրավել և բնակչութեան միջոցները:
Մեր տնտեսութիւնում հսկայական քանակութեամբ մի-
ջոցներն կան, վոր կարելի է ոգտագործել յեղած ֆոնդն
ավելի լավ շահագործելու համար: Մենք մի ժամանակ
Մոսկվայի գործարաններին առաջադրութիւն ենք տվել—
փնտրեցեք ձեզ մոտ և տվեք քաղաքային տնտեսութեանն
այն, ինչ վոր ձեզ պետք չէ: Քիչ բան չեն գտել: Դուք
կարծում եք, վոր քիչ բան կգտնեք Բազխում: Պետք է
միայն աշխատել և կգտնեք:

Պետք է Բազխորհրդին դիրեկտիվ տալ, վորպեսզի
1933 թ. մեզ մոտ լինի խստագույն պետական, ֆինան-

սական և պլանային դիսցիպլինա: Մեզ մոտ շատ հաճախ
խորհրդային կոպեկը հաշվել չեն սիրում: Պետք է սովո-
րեցնել մեր տնտեսավարներին հաշվել կոպեկը, պետք է
պահանջել, վորպեսզի լինի խիստ ֆինանսական, պետա-
կան, պլանային դիսցիպլինա: Շատ հաճախ տնտեսավա-
րը հաշիվ տալիս, ասում է, վոր ինքը լիովին գործա-
դրել է հիմնական ներդրումների գումարները. հիմնական
ներդրումների գումարների գործադրումը—դա ցուցանիշ-
ներից մեկն է: Պետք է գնել ուշադիր կերպով, թե ինչ
և վճրքան է կառուցված, վճրքան արդյունավետ են կա-
տարված ծախսերը:

Յերբ ստուգում ես, դուքս ե գալիս, վոր շատ քիչ է
արդյունքը: Կրկնում եմ, պետք է սովորեցնել մարդկանց
հաշվել կոպեկը, հարգել խորհրդային կոպեկը, կազմակեր-
պել գործն այնպէս, վոր խստագույն ֆինանսական դիս-
ցիպլինա լինի:

Վճռական հարցերից մեկը մարդկանց բնութային հար-
ցն է հանդիսանում: Յես չեմ կրկնելու այն, ինչ, ասել
եմ կուսակցութեան Բազխի Կոմիտեի պնդումի անցյալ
նիստում: Յանկանում եմ ասել միայն մեր քաղաքային
սխեստութեան միջին ողակի մասին:

Ղեկավարելու արվեստը մեր ժամանակներում կայա-
նում է վոչ միայն նրանում, վորպեսզի ճանաչենք և դասա-
վորել կարողանանք ղեկավար կազմերը (մենք այդ ել չենք
կարողանում հաճախ լավ կատարել): Ղեկավարութեան
արվեստը կայանում է նրանում, վորպեսզի կարողանանք
նախաչել յեվ հիշ դասավորել միջին ողակը:

Պետք է իմանալ և ուսումնասիրել մարդկանց: Յերբ
խոսքը շինարարութեան մասին է, մենք պետք է իմա-
նանք աշխատանքը կատարողների — պրորաբին, (աշխա-
տանքի ղեկավար) ինչպէս ընդունված է նրանց ասել: Իսկ
քանի պրորաբ կա, մենք գիտենք ինչպէս կարգն է: Մենք
չենք ճանաչում կենդանի մարդկանց: Իսկ այդ միջին ո-
ղակին պիտի իմանալ, ուսումնասիրել և ոգ ել նրան աշ-
խատանքում. յեթե մենք ձեզ հետ միասին չիմանանք այդ
միջին ողակը, մեր տնտեսութիւնը մենք յերբեք չենք
կարող կոնկրետ կերպով ղեկավարել: Պետք է պահանջել
Բազխորհրդի նախագահից, վոր նա Բազխի քաղաքային

տնտեսութիւնում իմանա անձամբ մինիմում 200 - 300 հոգի միջին ողակից, բաժինների վարիչները պետք է մարդկանց ավելի մեծ շրջաններ իմանան: Աղբակում կուսի (բ) Բագվի կոմիտեն ևս պետք է ճանաչի քաղաքային տնտեսութիւն միջին ողակի հիմնական կադրերին:

ԱՎԵԼԻ ՄԵՐ ՌԵՍԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ ԿԱՐԻՔՆԵՐԻՆ

Հետևյալ հարցը, դա բանվորների պահանջներին մեծ ուշադրութիւն ցուցաբերելու անհրաժեշտութիւն հարցն է:

Յես պետք է ասեմ, վոր հաճախ բավական ուշադրութիւն չի ցուցաբերվում: Միշտ չէ, վոր Բագվորդին հասնում է այն, ինչ այսօր անհանգստացնում է բանվորներին: Այդ գործում շատ մեղավոր են և խորհրդի պատգամավորները: Հարկավոր է ավելի ուշադրութիւն, պէտք է ավելի լավ լսել բանվորների պահանջները:

Քաղաքային տնտեսութիւնն այնպիսի տնտեսութիւն է, վորն ամեն ոք գործ է ունենում հարյուր հազարավոր բանվորների և նրանց ընտանիքների շահերի հետ: Նա ապրում է տանը և յեթե տանն անկարգութիւն է — դա քաղաքային տնտեսութիւնն է վերաբերվում, յեթե արտաքինում ջուր չկա, յեթե ջրանցքի խողովակը փչացած է, դա քաղաքային տնտեսութիւնն է պերաբերվում: Բանվորները փողոց են դուրս գալիս, փողոցը կեղտոտ է — դա քաղաքային տնտեսութիւնն է: Երբեք դա չէ, երբեք են նստում — այնտեղ անկարգութիւն է — դա քաղաքային տնտեսութիւնն է: Պառկելու և քնից զարթնելու մոմենտից սկսած բանվորը և նրա ընտանիքն ամեն ոք ընդհարվում են քաղաքային տնտեսութիւն հարցերի հետ: Մենք մեր աշխատանքում միայն քաղաքային տնտեսութիւն խոշոր պրոբլեմներով չպիտի զբաղվենք, այլ պետք է մանրութիւնների վրա ել ուշադրութիւն դարձնենք, այն մարմինների վրա, վորոնք հաճախ բանվորների համար շատ մեծ նշանակութիւն ունեն: Շատ հաճախ այն, ինչ մանրունք է թվում, դատարկ բան, բանվորի կյանքում մեծ դեր է խաղում:

Ռայխորհուրդները մեզ մոտ դեռ հեռու են այն առաջադրութիւնների կատարումից, վոր դրվում են նրանց

վրա: Իսկ հաճախ, դա այնպիսի կազմակերպութիւն է, վորը բոլորովին չի կատարում իր վրա դրված խնդիրները: Յերևի ռայխորհուրդներն ել են ասում, վոր նրանց ձեռքին իշխանութիւն չկա, իրավունքներ չկան և այլն, անպայման կասեն, վոր իրավունքներ չունեն: Միթե իրավունք չկա, վոր տան մեջ ապակիները լվացված լինեն, վոր մաքրութիւն և կարգ ու կանոն լինի: Իրավունքները կան, յեթե բավական չեն, կարելի է ավելացնել: Սակայն, ընկերներ, կարելի է իրավունքներ ունենալ և վոչինչ չանել: Իսկ չէ վոր ռայխորհուրդներն այն կազմակերպութիւններն են, վորոնք ամեն ոք շփվում են բանվորների պահանջների հետ, վորոնք պիտի բավարարեն բանվորների պահանջները, կազմակերպիչները լինեն Բագվորդում կոնկրետ հարցերը դնելով:

Հարկավոր է, ընկերներ, վերակառուցվել գործնական սե, պրակտիկ աշխատանքի ուղիով, պետք է այսուհետև թույլ չտալ այնպիսի անկարգութիւններ, յերբ Բագվորդի գործնական նիստում նրա նախագահը դուրս է գալիս կոնտրոլային թվերի մասին զեկուցելու և այդ ժամանակ՝ յերաժշտախումբը տուշ է նվագում: Այդ ել, յեթե ուզում եք, աշխատանքի վոճ է: Յերբ հանդիսականութիւն է հարկավոր, մենք հանդիսավոր նիստ ենք հայտարարում: Յեւ կարողանում ենք բոլորիկորեն ուրախութիւն անել, իսկ յերբ մեզ հարկավոր է գործնական սե ոպերատիվ աշխատանք, ապա բարի յեղեք առանց հանդիսավորութիւն, ինքներդ այդպես արեք և ստիպեցեք այդպես աշխատելու ամբողջ ապարատին (ծափահարութիւններ):

Պասգամավորի դերի մասին: Կարո՞ղ ենք մենք ասել, վոր Բագվորդի պատգամավորը կատարում է իր դերը, վորպես բանվորների և աշխատավորների կողմից ընտրված պատգամավոր: Վոչ, դժբախտաբար այդ ասել չի կարելի: Հաճախ խորհրդի պատգամավորն ասում է. յես դրել եմ հարցը, սակայն արդյունքի չեմ կարողացել հասնել: Բագվորդի պատգամավորը պիտի վոչ միայն հարցը դնի, այլև պէտք է ձգտի, վոր հարցն իր լուծումն ստանա, վորպեսզի իրեն սկսած հարցին պասախան տրվի: Պետք է բարձրացնել խորհրդի պատգամավորի դերը, հարկավոր

ե, վոր նրանք քաղաքային տնտեսութեան կոնկրետ աշխատանքի ակտիվ մասնակիցները դառնան: Մորհրդի պատգամավորները — դա մեծ ուժ ե:

Բազխորհուրդը տիրապետելով այդպիսի հսկայական լծակի, կարող ե մեծ գործեր կատարել քաղաքային տնտեսութեան լավ դրման գործում: Մենք ել ենք այստեղ մեղավոր, վոր չենք կարողանում ճիշտ ոգտվել այդ լծակից: Բայց դուք ել, խորհրդի պատգամավորներ, մեղավոր եք նրանով, վոր չեք կարողանում ոգտագործել ձեր իրավունքներն աշխատանքի ժամանակ: Պետք ե հասնել այն բանին, վորպեսզի Բազխորհրդում աշխատանքն այնպես կազմակերպվի, վոր խորհրդի պատգամավորն ուզած ժամանակը կարողանա հարցը դնել խորհրդի քննութեանը ե վորպեսզի Բազվի խորհուրդն ստանալով պատգամավորի առաջարկը՝ պարտադիր կերպով քննարկի այդ ե պատասխան տա նրա հարցին: Միայն այդ ժամանակ դուք շարժման մեջ կդնեք այդ լծակը, մարդկանց այդ ակտիվը, վոր կապված ե գործարանների, ֆաբրիկաների, հանքերի ու հիմնարկութունների հետ: Յեթե այդ լծակը ճիշտ գործի, մենք անպայման ավելի լավ աշխատանքի կհասնենք, քան մենք ունեցել ենք մինչև հիմա:

Ահա այն անհրաժեշտ պայմաններն, առանց վորոնց չի կարելի Բազխորհրդի աշխատանքը դնել այնպիսի բարձրութեան վրա, վորը վայել լինի Բազվի պրոլետարիատին:

Բազխորհրդի յուրաքանչյուր պատգամավորն իր աշխատանքում պետք ե սովորի մեր կուսակցության առաջնորդը ընկ. Ստալինից:

Կարելի ե բերել շատ որինակներ, թե ինչպես կոնկրետ կերպով եր դնում քաղաքային տնտեսութեան հարցերը Մոսկվայի խորհրդի լավագույն պատգամավոր ընկ. Ստալինը (ծափահարութուններ):

Յես համոզված եմ, վոր մենք կկարողանանք մոտ ժամանակներս քաղաքային տնտեսութեան հարցը դնել ավելի մեծ սկզբունքային՝ քաղաքական ե տնտեսական բարձրութեան վրա ե տալ Բազվի պրոլետարիատին Բազխորհրդի աշխատանքի լավագույն որինակներ (յերկարատե ծափահարութուններ):

ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ 1933 ԹՎԻ ՊԼԱՆԻ, ԲՅՈՒՋԵՅԻ ՅԵՎ ԿԱՊԻՏԱԼ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Բազվի խորհրդի յեվ Ա. Կ. (բ) Կ. Բազվի Կոմիտեյի
պլենումի վորոշումները

Հնգամյակը 4 տարում կատարելու, ժողովրդական տնտեսութեան հետագա վերակառուցման համար ամուր բազա ստեղծելու ե յերկրի պաշտպանութեան ամրապնդելու ասպարիկում ձեռք բերված հաջողութունները «ստեղծել են բոլոր անհրաժեշտ պայմանները քաղաքային տնտեսութեան՝ միլիոնավոր աշխատավորական մասսաների կենցաղը սոցիալիստական հիմունքով վերակառուցելու՝ այդ կարևորագույն քաղաքի հետագա վճռական բարելավման համար»: (Համ. ԿԿ (բ) Կենտկոմի հունիսյան պլենումի բանաձևից):

Անդրյերկրկոմի ե ԱԿԿ (բ) Կենտկոմի ղեկավարութեամբ ԱնդրՖեդերեցիայի տնտեսական ե քաղաքական աճման ե ամրապնդման գործում առաջավոր դեր խաղացող, հավթային հնգամյակը 2½ տարում կատարող Բազվի պրոլետարիատը, զգալի հաջողութուններ ե ձեռք բերել քաղաքային տնտեսութեան զարգացման ասպարեզում: Այս հաջողութունները ձեռք են բերվել կուսակցութեան գլխավոր դժի համար, բոլոր ոպպորտունիստական թեքումների, աջ թեքման, վորպես գլխավոր վտանգի դեմ անհաշտ պայքարի հիմա: Վրա, Համ. Կ. (բ) Կ. Կենտկոմի ե ընկ. Ստալինի ցուցմունքների հիման վրա, վորոնք իր ամբողջ հասակով կուսակցութեան առաջն են դրել քաղաքային տնտեսութեան պրոբլեմն ու գործնական խնդիրները:

Բազմի քաղաքային տնտեսության վերակառուցման հետևանքները դեռևս չեն համապատասխանում նավթարդյունաբերության և տրանսպորտի աճմանը, ինչպես նաև Բազմի պրոլետարիատի աճման կուլտուրական պահանջներին: Ընդհանուր տնտեսության վերելքի համեմատ, քաղաքային տնտեսության հետաձուլման արագ վերացումը հանդիսանալու է Բազմի կուսակցական կազմակերպության և Բազմի խորհրդի մարտական խնդիրները:

Ժողովրդական տնտեսության լերկորդ հնգամյակի առաջին տարվա պլանները կատարումը տեղի է ունենում սրված դասակարգային պայքարի պայմաններում: Այս իսկ կապակցությամբ Բազմի խորհրդի, նրա բոլոր ողակները, Բազմի խորհրդի բոլոր անդամների և խորհրդային ակտիվի կարևորագույն խնդիրն է հանդիսանում, բարձրացնել քաղաքական զգոնությունը, վճռական պայքար թշնամի դասակարգերի և ոպարտունիստական ելեմենտների աղգեցության դեմ՝ աշխատանքի յուրաքանչյուր կոնկրետ տեղամասում: 1933 թվին Բազմի խորհրդի առաջ կանգնած հսկայական խնդիրները կարելի կլինի կենսագործել միմիայն մասսայական աշխատանքի լայն ծավալման, Բազմի խորհրդի գործնեյություն յուրաքանչյուր տեղամասում այդ աշխատանքի կազմակերպման պայմանով, մի շարք հիմնարկներում անգործության մատնված պատգամավորական խմբակների աշխատանքը աշխուժացնելու, ռախորհրդների մասսայական աշխատանքի ծավալման, Բազմի խորհրդի սեկցիաների ամրապնդման պայմաններում: Ամրապնդել սեկցիաներն այն հաշվով, վոր վողջ մասսայական աշխատանքը կազմակերպված լինի սոցիալիստական շինարարության կոնկրետ հարցերի շուրջը և վորպեսզի մասսայական աշխատանքի կազմակերպման ժամանակ վճռականորեն վերացվի կամպանիականությունը — շարունակ ու կոչականությունը:

Բազմի խորհրդի և Ա. Կ. (բ) Բազմի միտեյի պլենումը կոչ է անում Բազմի բանվորներին և աշխատավորներին դեպի քաղաքային սոցիալիստական ունեցվածքը հայտնաբերվող անհոգատար և անտնտեսավար վերաբերմունքի բացարձակ և վոչ մի փաստի կողքից մոտիկից չանցնել, այլ յուրա-

քանչյուր փաստի մերկացման ժամանակ ձգտել համապատասխան խորհրդային մարմնի դիրքորոշմանը:

Բազմի խորհրդի և Ա. Կ. (բ) Բազմի միտեյի պլենումը հատուկ ուշադրություն է հրավիրում քաղաքային տնտեսության բոլոր ողակներում գոյություն ունեցող ֆոնդի պահպանման խնդիրներին համար վճռական պայքար տանել:

Պլենումը գտնում է, վոր Բազմի խորհրդի յուրաքանչյուր պատգամավորի, սեկցիայի ամեն մի անդամի պարտականությունն է ամենորյա հոգս տանել քաղաքային տնտեսության ունեցած արժեքները նպատակահարմար ոգտագործելու համար:

Բազմի խորհրդի հետագա վողջ աշխատանքի կարևորագույն խնդիրն է նույնպես խնայողության և եկոնոմիայի համար պահպանել պլանային, ֆինանսական, տնտեսական և պետական կարգապահություն:

Բազմի խորհրդի և Ա. Կ. (բ) Բազմի կոմիտեյի պլենումը գտնում է, վոր Բազմի խորհրդի վողջ պրակտիկ աշխատանքի մարտական խնդիրն է ֆալաֆի կարգի բերելը, քաղաքում կարճ ժամանակամիջոցում որինակելի մաքրության ու փողոցային շարժում ստեղծելը:

Պլենումը պարտավորեցնում է Բազմի խորհրդին այս խնդրի կենսագործման շուրջը մոբիլիզացիայի յենթարկել քաղաքի լայն պրոլետարական հասարակայնությունը, ներգրավելով միլիցիան, բնակարանային կազմակերպությունները և տնային բանվորներին:

Պլենումը Բազմի խորհրդի բոլոր որդանների կարևորագույն խնդիրն է համարում կադրերի ճիշտ ընտրության համար, հատկապես Բազմի խորհրդի վողջ սիստեմի միջին ողակի ճիշտ ուսումնասիրության և ընտրության համար մղվող պայքարը: Պլենումը պարտավորեցնում է Բազմի խորհրդի նախագահությանը մոտիկ ժամանակներում լայնածավալ աշխատանք սկսել Բազմի քաղաքի գլխավոր պլանը կազմելու ուղղությամբ: Բազմի խորհուրդը բոլոր անհրաժեշտ պայմաններն ունի, վորպեսզի ինչպես Բազմի պրոլետարիատի հասարակական տնտեսության որդան՝ բարձրանա առավել բան բարձր աստիճանի վրա, վորպեսզի դառնա խորհուրդ, վորը ցույց է տալիս պայքարի որինակներ,

Բազու քաղաքի յուրաքանչյուր բանվոր և աշխատավոր քաղաքացու լավագույն սպասարկման համար:

Բազխորհրդի և Ա.Կ.(բ) Կ. Բազվի Կոմիտեի պլենումը գտնում է, վոր Բազխորհրդի յուրաքանչյուր պատգամավորի վորջ աշխատանքն ամեն մի կոնկրետ տեղամասում համակված պետք է լինի այս խնդրում — Բազվի խորհուրդը որինակելի խորհրդի վերածելու խնդրով:

ԲՅՈՒՋԵՅԻ ՅԵՎ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԱՍՊԱՐԵԶՈՒՄ

1. 1933 թվի համար հաստատել Բազխորհրդի ընդհանուր հավաքական բյուջեն մուտքով և յեւքով 40,806 հազար ռուբլի գումարով (առանց կոմունալ տնտեսության) և կոմունալ տնտեսության գծով ֆինանսական պլանը 67,754 հազար ռուբլի գումարով:

2. Ֆինպլանի յեկամտային մասի կատարման և կապիտալ շինարարությանը հատկացված ծախսերի ճիշտ ընթացքը ապահովելու սպասարկով՝ Բազխորհրդի և Բազվի Կոմիտեի պլենումը առաջարկում է Բազվի խորհրդի նախագահությանը՝

ա) Ապահովել դրամական միջոցների մոբիլիզացիայի պլանների կատարումն, այս աշխատանքին անմիջապես մասնակից անելով լայն հասարակականությանը և առաջին հերթին Բազխորհրդի և ռախորհրդի անդամներին ներգրավելու ճանապարհով:

բ) Տրեստների և հիմնարկների կապիտալ ներդրումների ֆինանսավորումը դնել նրանց պլանների կատարման առումով, հասնելով տնտեսական հաշվարկի ճիշտ անցկացմանը և ծախսումների մեջ խստագույն խնայողության:

գ) Չթուլացող հսկողություն սահմանել տնտեսաշարակային կոմունալ և արտադրական հիմնարկների, ինչպես նաև Բազխորհրդի բաժինների և ձեռնարկների վրա՝ աշխատանքի վորակի բարձրացման և յեկամուտները ավելացնելու գործում:

3. Նախագծված միջոցառումների հաջող կատարումը, վորը Բազխորհրդի բյուջեյում իր արտահայտությունն է

գտել, ուղղակի կերպով կախված է Բազխորհրդի ֆինանսական տնտեսության կառուցվածքից:

4. Յանցի լայնացման հետևանքով 1933 թվին առողջապահության ծախսերի նշանակալից աճումը, վոր անցել է 1932 թվից, անդի և ցանցի սպասարկման արժեքի բարձրացումը նկատի ունենալով՝ գտնել անհրաժեշտ Յուստրախի կողմից բուժական ֆոնդի հատկացումները 1932 թվից 9,6 միլիոն ռուբլուց՝ հասցնել 14,2 ռուբլու՝ 1933 թվին:

Առաջարկել Բազխորհրդի նախագահությանը Ադրսոցպլին և նավթային արդյունաբերության բանվորները շրջանային ապահով. գանձարկներին՝ այս հարցի մասին միջնորդություն հարուցել Յուստրախի և ԱՍՖՈՇ Ժողկոմխորհի առաջ:

5. Արձանաւելով բյուջեյի յեկամտի և յեւքի միջև տարեցտարի ավելացած տարբերությունը՝ Բազխորհրդի և Ա.Կ.(բ) Կ. Բազվի Կոմիտեի պլենումը հանձնարարում է Բազվի խորհրդի նախագահությանն անդադար ուղարկություն դարձնել Բազխորհրդի բյուջեյի յեկամտային մասը ավելացնելու համար՝ յեկամուտի նոր աղբյուրներ ստեղծել:

ԿԱՂԻՏԱԼ ԾԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

1. Բազխորհրդի և Ա.Կ.(բ) Կ. Բազվի Կոմիտեի պլենումը գտնում է, վոր 1933 թվի կապիտալ շինարարության կենսագործման գլխավոր խնդիրն է միջոցների կենտրոնացումն առաջին հերթին թերի շինարարության մեջ, այն հաշվով, վոր կարճ ժամկետում գործի դրվեն այդ միջոցները, Գլխավոր խնդիրներն են նաև աշխատանքի արտադրողականության բարձրացումը, շինարարության վորակի բարելավումը, ինքնարժեքի իջեցումը և անպլան շինարարության թույլ չտալը:

2. Բազխորհրդի 1933 թվի կապիտալ շինարարության պլանը հաստատել 36,705,5 հազար ռուբլի, վորից. —

Կոմունալ շինարարության գծով . . .	21,300	հազ. ռ.
Բնակարանային շինարար. գծով . . .	3,500	" »
Դպրոցական շինարար. գծով . . .	2,307,7	" »
Հիվանդանոցային շինարար. գծով . . .	3,240	" »

Տեղալին արդյունաբերութ. գծով . 4,957,8 »
 Գյուղատնտեսության գծով . . . 1,300,0 »

Առաջարկել Բագխորի Նախագահության հատուկ ուղղորդություն դարձնել կոմունալ տնտեսության առաջատար ոբյեկտների վրա. առաջին ջրմուղ, նոր ջրմուղի շինարարությունը, ելեքտրական յերկաթուղի, քաղաքի բարեկարգում և զազոֆիկացիա, 1933 թվին կենսագործել հետևյալ միջոցառումները և իրացնել աշխատանքները ոպերատիվ պլանի հիմնական առաջադրությունները:

ա) Զբոսայգի յեվ կոյուղու գծով

1. Ապահովել ջրի մատակարարումը սպառողներին 19,372 հազար խորանարդ մետրի չափով 1932 թվի 16,526 հազ. խորանարդ մետրի դիմաց, (17,2 տոկ. աճում), վորից Ագնեվթի համար 7,500 հազար խորանարդ մետր (11,9 տոկոս աճում):

2. Հաստատել 3 ճնշող խողովակների կառուցման աշխատանքները Նաստանյա կայանից մինչև թափող կամերան՝ 18,5 կիլոմետր տարածությամբ, 1933 թվի աշխատանքների 320 հազար ուրբուլ արժեքով:

3. Կենսագործելով հետազոտական փորման ծրագիրը 2,813 մետր յերկարության ծավալով (1932 թվի, 1,537 մետր յերկարության դիմաց) և ավարտել յերկրորդ ջրմուղի կառուցման յերեք վարիանտներից մեկի ընտրության ու հաստատման անհրաժեշտ մատերիալների մշակումը:

4. Ավարտել և գործի զցել Սուրախանի ավազանը 1,400 վեդրոյի տարողությամբ և ավարտել Սալյանսկի գորանոցների ավազանի սեկցիաներից մեկի սարքավորումը 8 միլ. վեդրոյի տարողությամբ:

5. Ավարտել Սուրախանի ավազանի խողովակի կառուցումը 19,4 կիլոմետր յերկարությամբ:

6. Զեռք բերել և ջրհան կայանում սարքավորել յուրաքանչյուրը 600 ուժանոց 2 նոր դիզելներ:

7. Վերասարքավորել և միացնել կոյուղու ցանցին 350 տուն, առաջին հերթին այն տներից, վորոնք բարելավ չեն սանիտարական տեսակետից. միացվող տների քանակությանը հասցնել մինչև 1,321 միավորների (36,1% աճում):

8. Լայնացնել կոյուղու փողոցային ցանցը 8,3 կիլոմետրով և հասցնել այն մինչև 77,7 կիլոմետրի (12% աճում):

9. Կատարել մսի կոմբինատի համար կոյուղային կոնկրետի (մայր առու) կառուցման աշխատանքները 270 հազար ուրբուլ արժողությամբ:

10. Մազիստրալի, առվակների և հեղեղատների ցանցը լայնացնել 2,6 կիլոմետրով և հասցնել այն մինչև 13,8 կիլոմետրի (23,2%):

բ) Տրանսպորտի գծով

1. Տրամվայներով տեղափոխել 190,5 միլիոն մարդու (14,3% աճ.), ելեքտրոյերկաթուղով—35 միլիոն մարդ (26,2% աճ.), ավտոբուսներով—5,800 հազ. մարդ (56,9% աճ.):

2. Ապահովել տրամվայի համար 22 նոր վագոնների ստացումը և շահագործումից դուրս յելած 10 վագոնների վերասարքավորումը. վագոնների ինվենտարային միջին տարեկան քանակությունը հասցնել 215-ի 1932 թվի 175-ի դիմաց (22,9% աճ.):

3. Ելեքտրական յերկաթուղու համար ապահովել 3 նոր գնացքի կազմ, յուրաքանչյուրը 3 վագոնից բաղկացած. տարվա վերջին վագոնների ինվենտարային քանակությունը հասցնել 43-ի (26,4% աճ.):

4. 1-ին կիսամյակի ընթացքում վերջացնել Սաբունչի—Զաբրատ գծի կառուցումը և գործադրության մեջ դնել 1-ին կիսամյակի ընթացքում, 4,5 կիլոմետր յերկարությամբ: Վերջացնել և պատրաստել գործադրության մեջ մտցնելու Զաբրատ—Մաշտաղի գիծը 8,6 կիլոմ. յերկարությամբ: Մենակ ելեքտ. յերկաթագծերի ընդհանուր յերկարությունը տարվա վերջին հասցնել 39,1 կիլոմետրի (18,1 % աճ.):

5. Զեռք բերել 35 նոր ավտոբուսներ. տարվա վերջին մեքենաների պարկը հասցնել 53 միավորի (88,8% աճ.) գոյություն ունեցող գծերով լրիվ կերպով ապահովելով բանվորների տեղափոխությունը:

6. Կառուցել 56 մեքենաների համար ավտոբուսային գարաժ:

գ) Եկեֆսական ցանցի զարգացումը

1. Ապահովել կենցաղի և արդյունաբերական պահանջների համար 57,481 կիլոմատ ժամ ելեքտրական եներգիայի բաց թողումը (16,4% աճում):

2. Ավարտել 3 յենթակայանների կառուցումը և կենսագործել ցանցի վերակառուցման բոլոր նախատեսված աշխատանքները:

3. Աբոնեմենտների քանակությունը քաղաքային ցանցում 33,5-ից հասցնել մինչև 36 հազար մարդու (73% աճում):

4. Փողոցի լուսավորության կետերը ավելացնել 470 միավորով և հասցնել նրանց ընդհանուր քանակությունը մինչև 5,477 միավորի (8,9% աճ.):

դ) Գազոմիկացիայի ասպարիզում.

Ծավալել գազոֆիկացիայի աշխատանքներն այն հաշվով, վորպեսզի վերջացվի և գործադրություն մեջ մտցրվի 16,55 կիլոմետր՝ բարձր ճնշման, 3,5 կիլոմետր ցածր ճնշման մագիստրալներ և 1100 տնային միավորումներ՝ հիմնական մագիստրալների ճանապարհների վրա:

յե) Բարեկարգության գծով.

1. Կառուցել 8 տեղամասային աղբի այրելու կայաններ:

2. Քաղաքի մաքրման ավտոտրանսպորտը հասցնել 25 մեքենայի և ապահովել աղբի տեղափոխությունը 108 հազար տոնն քանակությամբ, 58 հազար տոնն — 1932 թ. ընթացքում (աճումը՝ 85%):

3. Ավելացնել բաղնիքների ունակությունը շատ լողացողներ բաց թողնելու. Բազու քաղաքի ազգաբնակչության համար 5,8% աճումով, 1932 թվի դիմաց (3,587 հազար լողացումներ):

4. Վերջացնել լեռնային մասի բաղնիքի (մի ժամում 463 մարդ բաց թողնելու ունակությամբ) և № 5 բաղնիքի (230 մարդ բաց թողնելու ունակությամբ) և Լեռնայան ռայոնի բաղնիքի կառուցումը (127 մարդ 1 ժամում բաց թողնելու ունակությամբ) Աղբսոցապի միջոցների հաշվին:

5. Մշակել Բագվի գլխավոր պլանավորման նոր սխեման:

6. Կատարել ճանապարհների և փողոցների ասֆալտավորման աշխատանքները 225 հազար քառ. մետր քանակությամբ, վորից Բագվոյի հատկացումով 100 հազար մետր և Աղնեվթի և մյուս կազմակերպությունների հետ կնքված պայմանագրով՝ 125 հազար խորանարդ մետր:

7. Լիովին կատարել 1933 թվի ընթացքում նախատեսված ծովափնյա բուլվարի լայնացման աշխատանքները:

8. Լայնացնել կանաչ տունների տարածությունը 30 հեկտարով, սկսելով Լեռնային պարկի և Զիլի ծառատնկման աշխատանքները:

9. Վերջացնել ռայոններում 2 նոր հրդեհաշիջ մասերի կառուցման աշխատանքները և սարքավորել յուրաքանչյուրը նրանցից յերեք հերթով և համապատասխան ինվենտարով:

10. Բագվի խորհրդի տնտեսությունը սպասարկող ավտոտրանսպորտի ինվենտարային քանակը հասցնել մինչև 124 միավորի (1932 թվի՝ 69-ի դիմաց) և կառուցել 3 գարաժ 35 ավտոմոբիլի տեղով:

զ) Բնակարանային շինարարության գծով

1. Կառուցել և շահագործման մեջ գնել Բագվոյի և բնակիչներացիայի գծով 60 հազ. քառ. մետր նոր բնակարաններ և շահագործման մեջ մտցնել հետևյալ տները:

«Գորնորարոչի» կոոպերատիվ	3,928 ք. մ.
«Բիրիկյբատ»	1,989 ք. մ.
«Մետալստրոյ»	2,380 ք. մ.
«Գրանիտ»	1,914 ք. մ.
«Կրասնիյ խլովկովիկ»	1,485 ք. մ.
«Կրասնիյ սպեցիալիստ»	1,844 ք. մ.
«Ապտեկուպրավենիյ»	1,954 ք. մ.
«Ուդարնիկ»	3,033 ք. մ.
«Նովիյ բիտ»	2,395 ք. մ.
«Սմիչկա»	1,800 ք. մ.

»Կրասնիյ ժելեզնադարոժնիկ« կոոպ.	1,578 ք. մ.
Մասնագետների տուն Արմենիքենդում	
237 - 238 կվարտալների տները	9,050 ք. մ.
Ռազմա-նավահանգստի տները	1,187 ք. մ.
Միլիցիայի հանրակացարանը	1,106 ք. մ.
648 կվարտալի տները	3,101 ք. մ.
Լենինի անվան ֆաբ. տունը	1,097 ք. մ.
Բինադադի ավանի տունը	958 ք. մ.
«Տրետյ Ռեշայուշչիյ» կոոպ.	1,810 ք. մ.
«Վրաչ» կոոպերատ.	1,000 ք. մ.
«Սվյազ» կոոպ.	1,682 ք. մ.
XVI Կուսհամազ. անվ. կոոպ.	2,448 ք. մ.
«Փարիզյան կոմունա» կոոպ.	1,000 ք. մ.
Հոկտեմբերի 15-րդ տարեդ. անվ. կոոպ.	1,650 ք. մ.
(Բացի սրանից Ազնեվթի և մյուս կադմակերպությունների կողմից կառուցվելու են 63 հազար քառ. մետր):	

2. 1932 թվի դիմաց շինարարության արժեքը իջեցնել 15⁰/₀- ով:

3. Անցկացնել համայնեցրած տների ֆոնդի վերանորոգություն 2,400 հազար ռուբլու գումարով և ձեռք առնել բոլոր միջոցները հենց իր ազգաբնակչության ու տնային տնտեսության ներքին միջոցները մոբիլիզացիայի յենթարկելու լրացուցիչ վերանորոգությունների համար:

ե) Տեղական արդյունաբերության ասպարիզում.

1. Անցկացնել մեխանիկական գործարանների ֆանային խողովակներ և ուրիշ ձուլվածքներ արտադրելու համար վերակառուցում 1,716,0 հազար ռուբլու ընդհանուր գումարով:

2. Ծավալել պոլիգրաֆ կոմբինատի շինարարությունը 1,150 հազար ռուբլի գումարով, 1933 թվի ընթացքում կառուցելով լրագրային տպարանը:

3. 1933 թվին կառուցել կիր-ասֆալտային գործարան 200 հազար ռուբլու և ֆիբրուլետի գործարան 200 հազար ռուբլու արժողությամբ, քերամիտային և յերկաթ-բետոնային խողովակների գործարաններ՝ 500 հազար ռուբլու ընդհանուր արժողությամբ:

4. Բազելյարումի գծով անցկացնել գարեջրի, լիմոնադի և սառուցի գործարանների լայնացում. լայնացնել մակարոնի ֆաբրիկայի կառուցումը 595 հազար ռուբլու ընդհանուր գումարի ներդրում և IV կվարտալի վերջում վերջացնել Բազելյարումի սննդամթերային կոմբինատի կարամելի ֆաբրիկան, 800 հազար ռուբ. արժողությամբ:

5. Ավարտել Բազասրոյարեստի քարահանքերի մեքենայացումը (500 հազար ռուբլու ընդհանուր գումարի ներդրումով) այնպես, վոր 1933 թվին լիովին ապահովվի քարի շինանյութի պահանջի ծածկումը:

6. Բազու քաղաքի վողջ կապիտալ շինարարությունն ապահովել տեղական շինանյութով, նրանց ինքնարժեքն իջեցնելու հետ միասին:

7. Շինանյութեր արտադրող արդյունաբերության թույլ զարգացումը և տեխնիքական մակարդակը նկատի ունենալով՝ անհրաժեշտ համարել Բազու քաղաքի բնակարանային և կոմունալ շինարարության ֆոնդից հատկացումները հիմնականում դնել Բազվի շինանյութեր արտադրող արդյունաբերության վրա:

ը) Սոցիալ — կուլտուրական ասպարիզում.

Ժողովրդական կրթության գծով

1. 1933-34 ուսումնական տարում հանրակրթական դպրոցներում ապահովել սովորողների կոնտենգենտ՝ 97,0 հազար հոգի, 1932-33 ուս. տարվա՝ 85,4 հազար հոգու դիմաց (13,6⁰/₀ աճ.):

2. Մանկական նախադպրոցական հիմնարկներում յերեխաների քանակը հասցնել 16,9 հազար հոգու (24% աճում):

3. Վերջացնել 3 քաղաքային դպրոցների շինարարություն (2 Հոկտեմբերյան և 1-ը Ձերժինսկու ռայոններում) 45 դասարանային սենյակների ընդհանուր ծավալով և շահագործման մեջ դնել զրանց՝ սկսած 1933 թվի աշնանից:

Ավարտել բոլոր գյուղական դպրոցների կառուցումը (Իննս և Ֆաթմայի գյուղերում 10 դասարաններով):

4. Հանձնարարել Բազխորհրդի նախագահությունը միամսյա ժամկետում ապահովել Համ. Կ. Կ.(բ) Կ. Կ-ի 3-րդ հերթի լիկվիդացիայի մասին վորոշման կատարումը, վորի

համար ձգտել բոլոր հին դպրոցական շենքերի վերադարձմանը, վորպես դպրոցներ ոգտագործելու համար և անցկացնել դպրոցական շենքերից ներկայումս բնակվողների արտաքսում:

5. 1933 թվին գրագիտության սովորեցնել 26,5 հազար հասակավոր անգրագետների և 54 հազար կիսագրագետների:

Առողջապահության գծով

1. Պլենումը հանձնարարում է Բազմորհրդի նախագահությանը հատուկ ուշադրության դարձնել աշխատավորության և հատկապես Բազվի նավթայինների բժշկական ոգնությունն սպասարկման վորակի վրա, մաքսիմալ ուշադրության հատկացնելով առանձին նավթային ուսյոններին (Կալա, Լոկ-Բատան, Արտյոմի կղզին և այլն) և հատկապես Ազնեվթի հետ ձեռք առնել վճռական միջոցներ այդ ուսյոններում շտապ ոգնության կազմակերպելու համար:

Պլենումը հանձնարարում է Բազմորհրդին կատարել հետևյալ աշխատանքները.

ա) Ավելացնել հիվանդանոցային ցանցը 183 մահճակալով, հասցնելով մինչև տարվա վերջը 3,509 մահճակալի, ուժեղացնել մահճակալային ցանցի բաց թողնելու ունակությունը հասցնելով մինչև 966,9 հազար մահճակալորի (16% աճում):

բ) Առողջապահական կետերի քանակությունը հիմնարկն՝ բում հասցնել մինչև 83-ի, 1932 թվի 64-ի դիմաց (29,6% աճում):

գ) Մանկական մսուրներում մահճակալների քանակությունն ավելացնել, հասցնելով տարվա վերջին մինչև 5 հազար մահճ. 1932 թվի 3480 մահճակալի դիմաց (55,2% աճում):

դ) Ավարտել բալնե ֆիզիո-տերապևտիկ ինստիտուտի շինարարությունը 1,330 հազար ուրբլու գումարի ծախսով:

յե) Վերջացնել հետևյալ կառուցումները—Սուրախանիի ծննդաբերական տունը 551,6 հազար ուրբլու արժողությամբ, Արտյոմի կղզու հիվանդանոց ն կից ծննդաբերական բարակը 179,5 հազար արժողությամբ:

Մարդաքյանի մանկական տուբ-սանատորիան 269.1 հազար ուրբլու արժողությամբ:

Սեմաշկոյի անվան հիվանդանոցին կից բուժարանը 252,0 հազար ուրբլու արժողությամբ: Հոգեկան հիվանդանոցի վերնաշենքը 91,1 հազար ուրբլու արժողությամբ: Զգաել, վորպեսզի այս նպատակով Յուստրախից իր ժամանակին ձեռք բերվեն հատկացված գումարները:

Հանրապետական, ֆեդերատիվ և համամիութենական բյուջեյով կատարվող շինարարության պլանները իրագործելու համար հատուկ հսկողություն սահմանել շինարարության ընթացքի և հետևյալ որոշեկտները իր ժամանակին ավարտելու վրա.

ա) Մսի կոմբինատ. աշխատանքների ավարտման ժամկետը՝ II կվարտալ:

բ) Պետբանկի շենքը — աշխատանքների ավարտման ժամկետը՝ II կվարտալ:

գ) Սառցակենտրոնի սառցարանը — աշխատանքների ավարտման ժամկետը՝ IV կվարտալ:

դ) Ելեվատոր՝ աշխատանքների ավարտման ժամկետը՝ II կվարտալ:

յե) Կրկեսի շենքը—(շինարարության շարունակումն):

զ) «Ինտուլիտ» հյուրանոցը—IV կվարտալ:

ե) Մասնագետների տունը (1-ին հերթ) — IV կվարտալ:

ը) Բալնե-ֆիզիո-տերապևտիկ ինստիտուտ—IV կվարտալ:

ժ) Տակառային դադահների գործարան—1934 թվի ընթացքում:

ի) Պոլիգրաֆ-կոմբինատ (լրագրային ցեխ) IV կվարտալ:

լ) Կահույքի ֆաբրիկա—IV կվարտալ:

խ) Ապակու գործարան—IV կվարտալ:

ծ) Բանջարեղենի ամբարը—II կվարտալ:

կ) Աշխատանքի փոքր պալատը—IV կվարտալ:

հ) № 2 հացագործարանը—IV կվարտալ:

ձ) № 3 հացագործարանը—II կվարտալ:

դ) Այրուպուտ (ավարտում)—II կվարտալ:

Պլենումը Բազվի խորհրդի և խորհրդային ապարատի բոլոր ողակների մարտական խնդիրն է համարում՝ պայքար մղել քաղաքային տնտեսության ներքին միջոցների մո-

բիլիզացիայի և ներքին բոլոր հնարավորությունների իրացման համար:

Միևնույն ժամանակ անհրաժեշտ է գտնում ապահովել նյութական և ֆինանսական միջոցների խնայողական ոգտագործումը, պահեստներում գեֆիցիտային ապրանքների կուտակման դեմ պայքար մղելը, կոմուժալ տնտեսության ավելցուկների ուտիլիզացիան և պայքարել քաղաքային տնտեսության ֆոնդերի առ ու ծախսի և գոգության դեմ:

ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Բազխորհրդի և Ա. Կ. (բ) Կ. Բազվի կոմիտեյի պլենումն անբավարար են համարում գյուղատնտեսությամբ զբաղվող ուայոններին մինչև այժմ ցույց տված ուշադրությունը (Ազիզբեկովի՝ ուայոն և մասամբ Կիրովի ուայոն): Պլենումը պարտավորեցնում է Բազխորհրդի նախագահությանն ապահովել այս ուայոնների վրա ուժեղ ղեկավարություն, Բազխորհրդի բոլոր որգանների կողմից նրանց նկատմամբ ամենորյա ուշադրություն, այն հաշվով՝ վորպեսզի մոտիկ ապագայում Բազվի բանվորներին կանաչեղեն մատակարարելու գործում՝ այս ուայոնների տեսակարար կշիոր զգալիորեն բարձրանա:

Հաստատել քաղաքամերձ տնտեսությունների գծով հետևյալ միջոցառումները և առաջարկել Բազվի խորհրդի նախագահությանն ամեն կերպ ձգտել իրագործելու այն.

ա) Գարնանացանքսի կամպանիայի ընթացքում Ազիզբեկովի և Կիրովի ուայոններում յուրացնել 2,875 հեկտար ցանքսային ընդհանուր տարածություն, նրանից ագարակային և այգեգործական կուլտուրաների համար 2,854 հեկտար:

Նույն ուայոններում յուրացնել խաղողի տունկի համար 721,5 հեկտար, մրգեղենի համար 32,3 հեկտար և շաֆրանի համար 8 հեկտար:

բ) Բազխորհրդի բաժիններին և տրեստներին ու ուայխորհրդներին կից կազմակերպել մթերային բազաներ 1,343 հեկտար տարածության վրա. վորոնցից գարնանացանի կամպանիայի ընթացքում յուրացնել.—

Հացահատիկային ցանքս — 110 հեկտար.
Կերային ցանքս — 710 հեկտար.

Կարտոֆել — 169 հեկտար.
Կանաչեղեն — 297 հեկտար.
Բաղչա 56 հեկտար.

գ) Բազխորհրդի մթերային բազաներում մինչև տարվա վերջը անասունների թիվը հասցնել

Կաթնատու անասուններ 344 գլխի.
Խոզեր 1022 գլխի.
Ճագարներ 4,500 գլխի.
Բազվի ելեքտրական յերկաթգծի վարչության կից Ապշերոնի ավերում կազմակերպել ձկնործական կայան:

ՄԱՍՍԱՅԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆԿԻ ԱՍԴԱՐԻՁՈՒՄ

Բազխորհրդի և Ա. Կ. (բ) Կ. Բազվի կոմիտեյի պլենումը Բազվի, ուայոնների և ավանների խորհրդների սեկցիաների և հիմնարկություններին կից պատգամավորական խմբակների աշխատանքների աշխուժացման խնդիր է դնում հետևյալ ճանապարհով.—

1. Խորհրդները բոլոր տնտեսական ողակների աշխատանքներում լայն հասարակական հսկողություն կազմակերպել կուսակցության ու կառավարության վորոշումների կատարման ստուգումը ապահովելու միջոցով: Այս բնագավառում աշխատանքը կազմակերպել այնպես, վոր նա անցնի վոչ թե կամպանիայով, ժամանակ առ ժամանակ, այլ սխտեմատիկ և խոր կերպով. Բազխորհրդի գործնեյության բոլոր տեղամասերը, յուրաքանչյուր պատգամավորի ու լայն բանվորական հասարակակախության ուշադրությունը մորիզացիայի յ'նթարկելով կոնկրետ աշխատանքի վրա (քաղաքի, ուայոնների, բակերի, փողոցների, հիմնարկների և ցեխերի մաքրումը, քաղաքի կանաչացումը, ճանապարհների շինարարություն և այն):

2) Պլենումն առաջարկում է Բազխորհրդի նախագահությանը լայն կիրառել Բազխորհրդի պատգամավորներին և սեկցիաների անդամներին քաղաքային տնտեսության առաջին որեկտներին և տեղամասերին անձնապես կցելու մեթոդը:

«Մենք մեր ՏՏԵՏԱՐԵՅՈՒՆՐ պեժ է դնենք այնպես, վորպեսզի յուրաքանչյուր լապսերը, յուրաքանչյուր լամպոկան, ամեն մի փողոցը, յուրաքանչյուր ջրմուղի խողովակը,

ամեն մի հեռախոսային լար—ունենա սեռ, վորը ամեն
ինչի համար մտածում ե, հոգում ե յեվ ապահովում նրա
նորմալ աշխատանքը» (Կազանովիչ):

Բազխորհրդի և Ա.Կ.(բ) Կ. Բազվի Կոմիտեյի պլենումը
առաջարկում ե Բազխորհրդի նախագահությանն ապահո-
վել Բազխորհրդի, ռայոնական և ավանների խորհուրդների
սեկցիաների աշխուժացումը:

3. Բազխորհրդի և Ա.Կ.(բ) Կ. Բազվի Կոմիտեյի պլենումը
պարտավորեցնում ե ինչպես Բազխորհրդի, նույնպես և
ռայխորհրդների բաժինների և տնտեսական որգանների
զեկավարներին՝ իրենց միջոցառումներն անցկացնել հա-
մապատասխան սեկցիաների հետ կապ պահպանելով. ընդ-
գրկելով նրանց ինչպես առաջադրված հարցերի քննու-
թյունը, նույնպես և նրանց անմիջական կենսագործումը:

4. Բազխորհրդի և Ա.Կ.(բ) Կ. Բազվի Կոմիտեյի պլենումը
հանձնարարում ե Բազխորհրդի նախագահությանը՝ կարճ
ժամանակվա ընթացքում մշակել ռայխորհրդների և ավան-
ների խորհրդների ամրացման ու նրանց իրավունքների
լայնացման միջոցառումներ:

Բազխորհրդի և Ա.Կ.(բ) Կ. Բազվի Կոմիտեյի պլենումը
գտնում ե, վոր լուրաքանչյուր պատգամավորական խմբակ
մոտիկ ապագայում պետք ե դառնա հիմնարկներում,
խորհրդային մասսայական աշխատանքի սխառեմում հիմ-
նական ողակը՝ խորհրդների աշխատանքի ուժեղացման,
կուսակցության և կառավարության վերոշումների կատար-
ման համար, խորհրդների և լայն ընտրող մասսաների հետ
կապի ամրապնդման համար:

Բազխորհրդի և Ա.Կ.(բ) Կ. Բազվի Կոմիտեյի պլենումն
պարտավորեցնում ե կուսակցության բոլոր ռայկոմներին
և ռայխորհրդներին նախագծել պատգամավորական խմբակ-
ների աշխատանքների աշխուժացման միջոցառումներ՝
վերոշելով նրանց խնդիրները՝ տվյալ ձեռնարկության
արտադրական ծրագիրը կատարելու համար մզվող պայ-
քարում, բանվորության մատակարարման, սննդի, բան-
վորական մասսաների կուլտուր-կենցաղային պահանջների
բարելավման և զբոսական միջոցների մոբիլիզացիայի հա-
մար մզվող պայքարում:

«Ազգային գրադարան

NL0182508

Հայերեն խմբագրեց՝ Լ. Դանիելյան. Տեխ. խմբագիր՝ Կ. Թադևոսյան

Հանձնված ե արտադրության—11-ին ապրիլի, տարագրված ե տպագր-
ության—19-ին. ապրիլի, տպագրական թերթերի թիվը—22/4 տպագրական
նշանների թիվը—43.320:

Баş M. M. Myvækıllıglı № 6'9. Şfariş № 2128. Tırız 1000.

AZƏRNƏSƏ MATBAƏSİNDƏ BASILDI.

Bakı, B. Morsqoj və Q. Presnenski kycələrini tinində № 16/36.

